

קוזלובסקי אסתר ומאיר

נולדתי בכפר גלעדי ביום י"ב באדר תרפ"ג 6.3.1923. הורי מאיר ואסתר לבית בקר קוזלובסקי עלו לארץ ישראל בשנת 1911. אבא מהעיר קישינוב ואמי מהעיר וילנה, שתיהן רוסיה באותם ימים. הם הצטרפו לאגודת השומר בהשפעת אחיותיה של אמי, ציפורה זייד וקייילה גלעדי שנישאו לאנשי השומר. אבי הוקסם מאנשי השומר ומדרך חייהם. כך הגיעו לאחר מלחמת העולם הראשונה לכפר גלעדי. נולדתי בקיבוץ כפר גלעדי כיון שאמי סירבה לנסוע לבית חולים ליולדות בצפת וכך נפל בחיקי הכבוד להיות הילד הראשון שנולד בקיבוץ. היה זה אירוע מיוחד שמזכירים לי עד היום. בהמשך נדרו חיי במקומות שונים בארץ. הורי עזבו את כפר גלעדי לירושלים ושיך אבריק. בשיך אבריק שהינו זמן ממושך בביתם של צפורה ואלכסנדר זייד. אבי עסק בשמירה באזור.

את לימודי התחלתי בכיתה א' בבית הספר תחכמוני לאחר מאורעות 1929. ב-1931 הגענו למושב עטרות שליד ירושלים. קיבלנו משק ליד השער הצפוני של המושב, משם יצאו לשטחים חקלאים.

בעטרות נכנסתי לכיתה ג'. למיטב זכרוני נקלטתי טוב בין ילדי המושב ולא נתקלתי בבעיות מיוחדות במסגרת הלימודית. למרות גילי הצעיר אהבתי לעבוד בעבודה חקלאית, כגון האבסת פרות, הובלת חלב למחלבה וכן קטיף פירות. זכורה לי העבודה של קטיף הדובדבנים ואהבה מיוחדת לתאנים מהם זלתי כמות גדולה והתוצאה - התקף של דלקת התוספתן. אמי הייתה אחות שעבדה במרפאה במושב, לקחתי לבית החולים. לאחר טיפול בקרח על הבטן וטיפולים נוספים, התגברתי ולמדתי להיזהר מפני זלילות נוספות.

זכורים לי תקופת הילדות במושב. נהגנו להיפגש ליד שדה התעופה, מצפים לנחיתת המטוסים ומשחקים משחקים שונים. ליד המושב עברה דרך עפר לכפר הערבי קלנדיה. מדי פעם היו ילדי הכפר הערבי מגיעים סמוך למושב ומתגרים בנו, מקללים וזורקים אבנים. אנו הילדים, החזרנו להם מלחמה והיינו הודפים אותם עד לכפר שלהם, שם החזירום לבתיהם.

זכורה לי פעילות תרבותית במושב - הרצאות בערבים, כגון הרצאות של וילנאי בנושא על ארץ ישראל, אשבל על מזג האוויר ועוד...

המושב היה מוקף בכפרים ערביים שהיו מאוד עוינים והייתה מתיחות רבה באזור. אבא קשר קשרים מיוחדים עם מספר ערבים שהיו באים אלינו ומספרים על הנעשה ומזהירים ומיידעים אותנו.

ב-1932 הגיעו אלינו שני אחיינים ממשפחת אבי מרומניה. הקליטה הייתה בעייתית כיוון שלא ידעו עברית והיה להם בעיות בייחוד בלמודים ובבית הספר. גם הדוד של אמי הגיע מארצות הברית, טייל בארץ וביקר את כל בני המשפחה. לפני נסיעתו לארה"ב השפיע על הורי לעזוב את המושב, והשאיר לנו סכום נכבד שאפשר לנו לקנות מגרש בשכונת בורוכוב. בסוף 1933 העברנו את המשק שלנו לגבעה שנקראת היום גבעת קוזלובסקי. אבי היה ראשון שהתיישב על הגבעה השוממה, ונפטר מהרעלת דם - נפצע בעבודת הביצורים סביב ביתנו בשנת 1948 והוא עודנו צעיר. אנו ממשיכים להתגורר בבית הזה עד עצם היום הזה. נשאתי לאשה את חיה ולי שלושה ילדים: מאיר, רן וענת. אנו גמלאים הנהנים כיום משמונה נכדים.